

Interesu izglītības pulciņa programma

Pirmsskolas mūzikas studija 3 – 4 gadus veciem bērniem

1. Programmas aktualitāte un raksturs

Pirmsskolas izglītības mērķis ir attīstīt katra bērna aktivitāti, veidojot iekšēju vēlmi izzināt apkārtējo pasauli un apgūt pieaugušo radīto pieredzi. Bērnam jāveido "ES" apziņa, kas balstīta uz savas rīcības, darbības, jūtu, vēlmi un interešu apzināšanu, uz savu spēju izpausmi aktīvā darbībā, ievērojot vispārcilvēciskās vērtības. Plāna īstenošanā svarīga nozīme ir videi, bērna aktīvai darbībai un rotaļai. Bērns attīstās aktīvā darbībā. Tā jāorganizē individuāli, apakšgrupās un visai grupai kopā. Darbīgumam jābūt bērnu grupas dzīves pamatā. Realizējot plānu, galvenais līdzeklis ir rotaļa - didaktiskā, kustību, tautas utt. Muzikālo spēju attīstīšana, neatkarīgi no tā, cik muzikāli apdāvināts izrādīsies bērns, nepieciešama katram. Tieši pirmsskolas vecums ir visefektīvākais posms, kad bērnam šī programma var palīdzēt atklāt, atrast un attīstīt muzikālās spējas un dotības. Tādēļ tā būs labs sākums tālākai muzikālajai izaugsmei. Fiziska un intelektuāla koordinācija, dziedāt un klausīties prasme ir priekšnoteikumi, lai sekmīgi varētu sākt apgūt kāda instrumenta spēli.

Programmas pamatā ir ideja par kolektīvo sinkrētisko darbību kā radošo muzicēšanu. Kā ir zināms, mūzikas pieredze runā visu cilvēka jūtu sfēru uztveres valodā un ir nepieciešams, lai apmācības procesā bērns iesaistās pilnībā. Tam kalpo sinkrētiskā mutiskā muzikāli-radošā darbība. Šī darbība realizējas pieredzē – dziedāšanā, ritmizētā runā, instrumentu spēlē, dejā un kustībā, pasaku un dzejas apskaņošanā, spontānā improvizācijā.

Programmas izveidē izmantots K.Orfa radošās mūzikas pedagoģijas principu un latviešu profesionālo bērnu mūzikas pedagoģu metodiku savienojums, E.Žak-Dalkroza brīvās dejas un plastikas elementi, kā arī ritmikas solfedžo idejas.

Programmas muzikālo pamatu veido latviešu bērnu folklorā, krievu un pasaules tautu bērnu folklorā, dažādu laikmetu un stilu komponistu oriģinālmūzika (pārsvarā miniatūras), mūsdienu deju mūzika, atsevišķas mūsdienu bērnu dziesmas.

2. Programmas īstenošanas mērķi

Galvenais programmas mērķis ir veicināt katru bērnu justies nepiespiesti, brīvi, droši un rast prieku saskarē ar mūziku. Programma sastādīta tā, lai raisītu bērna interesi un fantāziju, prasmi klausīties, attīstītu intelektuālo domāšanu, dzirdi, balsi, ritma izjūtu, fizisko koordināciju, komunikācijas prasmi un pašvērtējumu, veidotu muzikālo gaumi.

Programma sastādīta tā, lai bērniem uzkrātos dažāda pieredze saistībā ar mūziku – runas un kustības pieredze, pieredze būt klausītājam, komponistam, izpildītājam un aktierim, komunicēt un pārdzīvot, radīt, fantazēt un izpaust sevi.

3. Programmas īstenošanas galvenie uzdevumi

3.1. dziedāšana un dzirdes attīstīšana:

- Attīstīt velēšanos dziedāt.
- Attīstīt dabisku, brīvu balss plūdumu.
- Attīstīt balss iespējas runas vingrinājumos, vokalizēt runu.
- Atbalstīt velēšanos dziedāt (kopā ar audzinātāju un patstāvīgi; instrumenta pavadījumā un bez tā).
- Paplašināt bērnu balss diapazonu (re-la,si).
- Rosināt dziesmas izmantot ikdienas dzīvē (rotaļa, darbs, u.c.).
- Izpētīt balss un artikulācijas aparāta iespējas: runa, klieziens, čuksti, svilpošana, skandēšana u.c.
- Veicināt muzikālās dzirdes attīstību.
- Spēlēt rotaļas pēc balss – atbalss principa.

3.2. mūzikas klausīšanās:

- Mudināt klausīties neliela apjoma skaņdarbus.
- Nostiprināt spējas klausīties nelielas dziesmas un dažādus instrumentālus skaņdarbus pieaugušo un bērnu izpildījumā.
- Saistīt mūzikas klausīšanos ar audzinātājas stāstījumu, ar dramatisācijas elementiem, attēliem.
- Attīstīt spējas radoši darboties mūzikas pavadījumā.

3.3. ritma izjūtas attīstīšana:

- Apzināties un izmantot savu ķermeni kā mūzikas instrumentu.
- Iepazīties ar dažādiem bērnu mūzikas instrumentiem.
- Attīstīt ritma instrumentu spēlēšanas iemaņas un sākt apgūt bērnu mūzikas instrumentu spēlēšanas paņēmienus.
- Attīstīt spējas patstāvīgi spēlēt bērnu mūzikas un ritma instrumentus individuāli un ansablī.

3.4. muzikāli ritmiskās kustības:

- Nostiprināt spējas ar dažādu kustību palīdzību apzināties savu ķermeni, brīvi izmantojot telpu.
- Attīstīt spējas, ar kustību palīdzību izjust ritma, metra maiņu.
- Attīstīt spējas ar kustību palīdzību patstāvīgi attēlot tēlu raksturus.
- Vingrināt dažādu deju elementu apgūšanu.

4. Programmas īstenošanas plāns:

- 4.1. mērķauditorija – 3 – 4 gadus veci bērni;
- 4.2. īstenošanas darba formas – grupa;
- 4.3. papildus darba forma – koncerts vecākiem;
- 4.4. programmas nodarbību skaits nedēļā 2;
- 4.5. vienas nodarbības ilgums – 30 minūtes.

5. Plānotie rezultāti:

- Dziedāt *a capella* pa vienam, grupās un ar dažādu instrumentālo vai fonogrammas pavadījumu.
- Dziedāt un deklamēt tekstu, izpildot dziesmas dinamiskās gradācijas un frāzējumu, ievērojot tempa maiņas (paātrināt, palēnināt dziedājumu) – pa vienam un grupās.
- Dziedāt ar kustībām, pavadīt dziedājumu ar skaņu žestiem vai skaņu rīkiem.
- Ar balsi atainot grafisko melodijas virzību (uz augšu, uz leju, uz vietas).
- Atpazīt pazīstamas, mācītas dziesmas pēc to melodijas fragmentiem.
- Klausīties dažādus skaņdarbus bērnu un pieaugušo izpildījumā.
- Atpazīt senāk dzirdētus skaņdarbus, dziesmu un rotaļu melodijas.
- Atpazīt pēc skaņas un izskata latviešu tautas mūzikas instrumentus un skaņu rīkus (kokle, vijole, stabule, bungas, trejdeksnis u.c.).
- Spēlēt rotaļas pēc balss – atbalss principa.
- Skandēt skaitāmpantus, sakāmvārdus, mīklas, tautasdziesmas un dzejoļus, papildinot skandēšanu ar skanošajiem žestiem, kustībām vai skaņu rīkiem.
- Spēlēt vienkāršus ritma un mūzikas instrumentus, zināt to nosaukumus – bundziņas, ritma kociņus, šeikerus, trijstūri, kastaņetes u.c. individuāli un grupās.
- Spēlēt dažādas ritma rotaļas .

- Atšķirt augstas, zemas, vidēja reģistra skaņas, izprast un lietot jēdzienus: *uz augšu, augstāk, uz leju, zemāk, uz vietas.*
- Kustēties brīvi improvizējot vienkāršas žanra mūzikas pavadījumā.

6. Nepieciešamie pamatresursi:

6.1. pedagoga darba samaksas nodrošinājums – vecāku finansējums,

6.1.1. izglītība – augstākā pedagoģiskā,

6.1.2. pedagoģiskais darba stāžs – ne mazāk kā 3 gadi.

6.2. nodarbību telpas – 30 kvm.

6.3. programmas materiāli tehniskās bāzes nodrošinājums:

Nr.p.k.	Materiālo līdzekļu nosaukums (pa veidiem)	Daudzums
1.	Telpu aprīkojums interešu izglītības programmas apguvei:	
1.1.	Mūzikas instrumenti:	
1.1.1.	klavieres	1
1.1.2.	ksilafons	10
1.1.3.	bundziņas	10
1.1.4.	marakasi	10
1.1.5.	mazais lietus koks	1
1.1.6.	šeikeri	20
1.1.7.	ritma kociņi	20
1.1.8.	kumeliņš	2
1.1.9.	trijstūri	3
1.1.10.	akmentiņi	20
1.1.11.	kastaņetes	2
1.1.12.	trejdeksnis	2
1.1.13.	zvanu komplekts	2
1.1.14.	tamburīni	10
1.2.	Tehnoloģiskās iekārtas un aprīkojums:	
1.2.1.	pedagoga galds	1
1.2.2.	krēsls	2
1.2.3.	soliņi	20
1.2.4.	mūzikas centrs	1
1.2.5.	paklājs	1
1.2.6.	skapis nošu materiāliem un mūzikas instrumentiem	1
1.3.	Materiāli, palīgmateriāli u.tml.	
1.3.1.	nošu materiāli	

7. Izmantojamā literatūra

1. Baiba Brice. Mana grāmatiņa. 6- 7 gadi. Mūzika. Nošu pielikums., Raka, 111 lpp.
2. Baiba Brice. Mana grāmatiņa 6- 7. Mūzika. Skolotāja grāmata., Raka, 69 lpp.
3. Baiba Brice. Mana grāmatiņa 6-7 gadi. Mūzika., Raka, 72 lpp.

4. Baiba Brice, Ingrīda Bajarune. Vingrosim ar dziesmiņu. Raka, 135. lpp.
5. Baiba Brice. Tipu, tapu dziesmiņa. Rotaļas., Raka, 133 lpp.
6. Baiba Brice. Pirkstiņu rotaļas., Raka, 95 lpp.
7. Baiba Brice. Spēlējiet spēlmanīši., Raka, 210 lpp.
8. Māris Reinbergs. Mēnesciema meža svētki., Pauliņa, 2010.
9. Māris Reinbergs. Mēnesciemā raiba diena., Pauliņa, 2012.
10. Māra Zelmene. Mūzika mazajiem. "Dziesmas un rotaļas" 1. grāmata., Raka, 108 lpp.
11. Māra Zelmene. Mūzika mazajiem. "Dziesmas un rotaļas" 2. grāmata., Raka, 108 lpp.
12. Māra Zelmene. Mūzika mazajiem. "Dziesmas un rotaļas" 3. grāmata., Raka, 116 lpp.
13. Dace Robule. Mazā domiņa. Dziesmas bērniem., Raka, 176 lpp.
14. Lija Jērcuma. Vinginājumi ritmikā. Metodisks līdzeklis., Raka, 128 lpp.
15. Dace Cabe. Zīlītes dziesmas., Zvaigzne ABC.
16. Alvils Altmanis. Labais gariņš., Apgāds "Mācību grāmata".
17. Aina Paukša. Rudentiņš-bagāts vīrs., Zvaigzne ABC.
18. Raimonds Pauls. Saules raibumiņi., Zvaigzne ABC.
19. Татьяна Тютюнниковаю Бим! Бам! Бом! , Музыкальная палитра, 99 стр.
20. Татьяна Тютюнниковаю Потешные уроки., Музыкальная палитра, 96 стр.

INTEREŠU IZGLĪTĪBAS PROGRAMMA MĀCĪBU PRIEKŠMETU FLAUTAS SPĒLE UN SAKSOFONA SPĒLE

I. MĀCĪBU PRIEKŠMETA PROGRAMMAS MĒRĶI:

1. nodrošināt audzēknim iespēju apgūt instrumenta spēles pamatiemaņas un prasmes;
2. sekmēt audzēkņa veidošanos par garīgi attīstītu, brīvu, atbildīgu un radošu personību;
3. sagatavot audzēkni patstāvīgai mājas muzicēšanai, kā arī iespējai piedalīties dažādos pašdarbības kolektīvos – orķestros, ansambļos;
4. veicināt muzikālo spēju attīstību, piedaloties koncertos kā klausītājam un arī kā izpildītājam;
5. sekmēt audzēkņa pozitīvās attieksmes veidošanos pret līdzcilvēkiem;
6. paplašināt ieskatu Latvijas un pasaules kultūras mantojumā;
7. radīt apstākļus audzēkņa attīstībai, ja audzēknis mācoties Interesešu izglītības programmā, mācību gada laikā ir sekmīgi piedalījies audzēkņu koncertos, tehniskajās ieskaitēs un nokārtojis eksāmenus, atbilstoši Profesionālās ievirzes izglītības programmas prasībām, pārcelt atbilstošā Profesionālās ievirzes izglītības programmas klasē.

II. MĀCĪBU PRIEKŠMETA PROGRAMMAS GALVENIE UZDEVUMI:

1. nodrošināt sistematizētu pamatzināšanu un pamatprasmju apguvi izvēlētā instrumenta spēlē, veicināt muzikālo spēju attīstību;
2. veicināt muzikālās dzirdes, ritma izjūtas, muzikālās domāšanas, muzikālās uztveres, muzikālās atmiņas un radošo spēju attīstību;
3. sekmēt audzēkņa emocionālo un intelektuālo attīstību;
4. pilnveidot estētisko uztveri un attīstīt jaunrades spējas mūzikā;
5. veidot prasmi patstāvīgi mācīties;
6. attīstīt iemaņas lasīšanā no lapas;
7. attīstīt pamatprasmi raksturot skaņdarba tēlainību un mūzikas valodu;
8. sniegt informāciju par instrumenta vēsturisko attīstību;
9. apgūt pamatterminoloģiju mūzikā;
10. rosināt audzēkņu izpratnes un instrumenta spēles pamata prasmju veidošanos dažādu stilu un žanru skaņdarbu interpretācijā, iekļaujot audzēkņa repertuārā dažādu laikmetu komponistu skaņdarbus, ņemot vērā katra audzēkņa muzikālās dotības un prasmes.

III. MĀCĪBU PRIEKŠMETA SATURA APGUVES ILGUMS UN PĀRBAUDES FORMAS:

kontaktstundas   1 st. nedēļā;
kontaktstundas   35 st. gadā;

kontakstundas garums 40 min.

Mācību darba formas kontrolstundas, iespēja piedalīties skolas un klases atklātajos koncertos, iespēja muzicēt dažāda veida ansambļos.

IV. MĀCĪBU PRIEKŠMETA OBLIGĀTAIS SATURS:

1. Mūzikas uztvere:

1.1. Muzikālo spēju - skaņu augstuma, intonatīvās, tembrālās, harmoniskās muzikālās dzirdes, ritma izjūtas un muzikālās atmiņas attīstība.

1.2. Muzikāli intelektuālo spēju attīstība.

1.3. Prasmes klausīties un uztvert mūziku attīstība, mūzikas daudzveidības iepazīšana un izpratne.

2. Mūzikas valodas apguve

2.1. Instrumenta uzbūve, tehniskās un mākslinieciskās iespējas skaņdarbu interpretācijā.

2.2. Dažādu stilu un žanru muzikālo sacerējumu izteiksmes līdzekļi un to pielietošana interpretācijā.

2.3. Iepazīšanās ar izciliem mūzikas paraugiem.

3. Muzikāli radošā darbība

3.1. Individuālās muzikālās darbības pieredzes veidošanās radošā darbībā.

3.2. Kolektīvās muzikālās darbības pieredzes veidošanās radošā darbībā.

3.2. Pamatmaņu veidošanās improvizācijā.

3.4. Lasīšana no lapas.

3.5. Patstāvīgais darbs instrumentspēles pilnveidē.

V. MĀCĪBU METODES

1. Skaņdarba analīze (aplūkojot skaņdarba formu, stilu, laikmetu, komponista biogrāfiju);
2. Estētiskā metode (rosinot audzēkņi veidot izkoptu instrumenta skaņējumu);
3. Intonācijas un intonēšanas izkopšana strādājot ar tjuneri;
4. Ritma un ritmiskuma izkopšana strādājot ar metronomu;
5. Emocionālā stimulēšana, izkopjot muzikālu un izjustu skaņdarba interpretāciju;
6. Panākumu situāciju radīšana mācībās, veidojot pārliecību par savu sniegumu;
7. Treniņa metode, dodot konkrētus norādījumus par darāmo (paņēmienu: norādījumi, nepārtraucot audzēkņa spēli; dziedāšana līdzi; pedagoga piespēlēšana uz cita instrumenta; iepriekšējs vai rezumējošs norādījums);
8. Demonstrējuma metode (paņēmienu: pedagoga spēle; ierakstu klausīšanās);

9. Patstāvīgas domāšanas veidošana: mutiska atbilde par padarīto darbu, sava izpildījuma analīze, kļūdu norādīšana;
10. Instruktažas metode (izskaidro audzēknim viņa patstāvīgā darba mērķus, paņēmienus to sasniegšanā, brīdina par iespējamām grūtībām un kļūdām);
11. Mūzikas izteiksmes līdzekļu analīze (skaņkārta, temps, ritms, frāzējums utt.).

VI. MĀCĪBU PRIEKŠMETA VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI:

1. nošu teksta apguves pakāpe;
2. stila, rakstura un formas izjūta;
3. melodijas un toņa veidošana;
4. artikulācijas paņēmienu izmantošana;
5. tehniskā varēšana;
6. ritma un tempa izjūta;
7. dinamiskās gradācijas;
8. toņa un intonācijas kvalitāte;
9. dinamiskās gradācijas;
10. uzstāšanās emocionalitāte;
11. skatuviskā stāja un uzvedība;
12. mākslinieciskais izpildījums.

VII. NEPIECIEŠAMĀS APRĪKOJUMS:

1. 3 - 5 krēsli;
2. pedagoga galds;
3. skapis (plaukti) mācību līdzekļu uzglabāšanai;
4. 2 nošu pultis;
5. katram audzēknim savs instruments,
6. metronoms;
7. tjuneris;
8. CD atskaņotājs;
9. Dators ar IT pieslēgumu

VIII. MĀCĪBU PRIEKŠMETA SATURS UN IZMANTOJAMIE MĀCĪBU LĪDZEKĻI:

Sagatavošanas klase

Mērķis:

Sagatavot audzēkni 1. klasei Profesionālās ievirzes izglītības programmā

Uzdevumi:

1. radīt priekšstatu un interesi par izvēlēta instrumenta spēli un muzikālajām iespējām;
2. veicināt muzikālās dzirdes, ritma izjūtas, muzikālās domāšanas, muzikālās uztveres, muzikālās atmiņas un radošo spēju attīstību;
3. veidot pamatprasmes un iemaņas instrumenta spēlē;
4. sniegt pamatzināšanas mūzikas teorijā;

Priekšmeta saturs:

1. Vingrinājumi stājas, elpošanas un gaisa plūsmas veidošanai;
2. Vingrinājumi roku un pirkstu pozīcijas nostādīšanai;
3. Vingrinājumi lūpu stāvokļa un skaņas veidošanai;
4. Vingrinājumi mēles darbībai un artikulācijai;
5. Vingrinājumi pirkstu darbībai un tehnikas (motorikas) attīstībai;
6. Nošu nosaukumu un ilgumu apguve (vesela nots, pusnots, ceturtdaļnots, astotdaļnots);
7. Ritmizēšana pamattaktsmēros (2/4, 3/4, 4/4)
8. 1-2 mažora gammas (Sol, Fa)
9. 4 etīdes vai vienkārši vingrinājumi;
10. 2-4 tautas dziesmas vai viegli skaņdarbiņi.

Mācību līdzekļi

Flautas spēle

1. Jan C. Meine erste Flotenstunde (Ein kleines Ergänzungsband in Bilder)
2. Fritzen K, Ohman K Flojten och jag; Thore enrling Musik ab
3. Gisler – Haase B. & Rahbari F. Mini Magic Flute; Universaledition, Wien
4. Krašauska-Krauze S. **Flautas spēles skola**, Valka: Jāņa Cimzes biedrība
5. **Flote lernen mit Trevor Wye** (1985) Frakfurt am Mein: Musikverlag Zimmerman
6. Должиков Ю. (1993) **Хрестоматия для флейты**: 1-3 классы ДМШ, часть 1, Москва:Музыка

7. Bullard A. Party Time, The Associated Board of the Royal Schools of Music, 1996

Saksofona spēle

1. Delangle C. Etudes and Exercises
2. Herrer P. Saxophonschule, Budapest: Musica Budapest
3. Hovey N.W. Elementary Method - Saxophone, Rubank Publitions
4. Le Saxophone Classique, ed. M.Meriot, C.Classens I daļa
5. Saxophone Music for Beginners (2004) Budapest: Musica Budapest
6. What Else Can I I Play? Alto Saxophone. Grade I, II.M.P.
7. Хрестоматия для саксофона альты. Начальное обучение.соч. Шапошникова М.

Interesu izglītība

1. Audzēkņim bez iepriekšējas sagatavotības:

Uzdevumi

- Iepazīstināt ar instrumentu
- Elementārās mūzikas teorijas zināšanu apguve;
- Instrumenta spēles prasmju un iemaņu apguve;

Priekšmeta saturs:

1. Vingrinājumi stājas, elpošanas un gaisa plūsmas veidošanai;
2. Vingrinājumi roku un pirkstu pozīcijas nostādīšanai;
3. Vingrinājumi lūpu stāvokļa un skaņas veidošanai;
4. Vingrinājumi mēles darbībai un artikulācijai;
5. Vingrinājumi pirkstu darbībai un tehnikas (motorikas) attīstībai;
6. Nošu nosaukumu un ilgumu apguve (vesela nots, pusnots, ceturtdaļnots, astotdaļnots);
7. Ritmizēšana pamattaktsmēros (2/4, 3/4, 4/4)
8. 1-2 mažora gammas (Sol, Fa)
9. 4 etīdes vai vienkārši vingrinājumi;
10. 2-4 tautas dziesmas vai viegli skaņdarbiņi.

Mācību līdzekļi

Flautas spēle

1. Jan C. Meine erste Flotenstunde (Ein kleines Ergänzungsband in Bilder)
2. Fritzen K, Ohman K Flojten och jag; Thore enrling Musik ab

3. Gisler – Haase B. & Rahbari F. Mini Magic Flute; Universaledition, Wien
4. Krašauska-Krauze S. **Flautas spēles skola**, Valka: Jāņa Cimzes biedrība
5. **Flote lernen mit Trevor Wye** (1985) Frakfurt am Mein: Musikverlag Zimmerman
6. Должиков Ю. (1993) **Хрестоматия для флейты: 1-3 классы ДМШ, часть 1**, Москва:Музыка
7. Bullard A. Party Time, The Associated Board of the Royal Schools of Music, 1996

Saksofona spēle

1. Delangle C. Etudes and Exercises
2. Herrer P. Saxophonschule, Budapest: Musica Budapest
3. Hovey N.W. Elementary Method - Saxophone, Rubank Publitions
4. Le Saxophone Classique, ed. M.Meriot, C.Classens I daļa
5. Saxophone Music for Beginners (2004) Budapest: Musica Budapest
6. What Else Can I Play? Alto Saxophone. Grade I, П.М.Р.
7. Хрестоматия для саксофона альта. Начальное обучение.соч. Шапошникова М.

8. Audzēknim ar iepriekšējo sagatavotību:

Uzdevumi

- Papildināt zināšanas par izvēlēto instrumentu;
- Attīstīt audzēkņa instrumentspēles prasmes un iemaņas;
- Papildināt zināšanas mūzikas teorijā un mūzikas literatūrā;
- Turpināt apgūt mūzikas valodas terminoloģiju.

Priekšmeta saturs:

1. Vingrinājumi elpošanas un gaisa padeves nostiprināšanai;
2. Vingrinājumi skaņas un tembrālās krāsas veidošanai
3. Vingrinājumi mēles darbībai un artikulācijas attīstībai;
4. Vingrinājumi pirkstu darbības un tehnikas attīstībai;
5. Gammu apguve (katru gadu vēlams apgūt vismaz 4 gammas -2 mažorus un 2 minorus)
6. 4 - 6 dažādu raksturu etīdes
7. 2 - 4 dažāda rakstura un stila skaņdarbi (vēlākajos gados – izvērsta rakstura skaņdarbi: sonātes, sonatīnes, variācijas, koncerti)

Mācību līdzekļi

Flautas spēle

1. Krašauska-Krauze S. **Flautas spēles skola**, Valka: Jāņa Cimzes biedrība
2. Должиков Ю. (1993) **Хрестоматия для флейты: 1-3 классы ДМШ, часть 1**, Москва:Музыка

3. **Flote lernen mit Trevor Wye** (1985) Frakfurt am Mein: Musikverlag Zimmerman
4. **Latviešu tautas dziesmas V.Salaka apdarē**, (1995) Rīga, Izdevējs – Sabiedrība Latvju kultūra
5. Flute Fancies. Compid e arranged by Hugh M.Stuart, The Boston Music
6. Должиков Ю. (1994) **Хрестоматия для флейты: 4-5 классы ДМШ**, Москва: Музыка
7. Должников Ю. **Пьесы для флейты и фортепиано** Старшие классы ДМШ, Москва: Музыка
8. Платонов Н. (1988) **Школа игры на флейте**, Москва: Музыка
9. **Популярные произведения** для флейты, Москва: Музыка
10. Flute Guide **Flute Music for Young Players**, Universal Edition UE 30444
11. **Flute Book 4**, London: Trinity college
12. Schowpieces arranged for flute and piano by James Galway, Novello London and Sevenoaks
13. Muzicējam kopā ar draugiem (2002) 1 burtnīca, Apgāds Rasa ABC
G.P.Telemann For **Sonatas for Flute and Piano**, G.Schirmer, Inc. HP Hall Leonard Publishing Corporation, US
14. Querflotenmusik aus drei Jahrhunderten (1983) Leipzig: Musik
15. A.Šturms. Modālā svīta (Rokraksts, Musica Baltica, Riga)
16. Пауэр И. (1974) **Каприччио**, Москва: Музыка
17. D.Skarlati. **Sonātes** (3 Sonate per Flauto e pianoforte, Budapest: Musica)
18. G.F.Hendelis. Sonāte g-moll (Гендель Г. Ф. (1979) Сонаты для флейты и клавиесина, Москва: Музыка)
19. Telemann Zwolf metodische Sonaten fur Flote und Basso continio, Heft 1, Edition Peters
20. Kalsons. **Svīta** (1995, Latvijas Kultūras ministrija, Valsts Kultūrizglītības centrs, 1995
21. Dḡ. Pergolezi. **Koncerts G-dur** (London: Hawkes & Son LTD)
22. F. M. Veracini. **Sonāte F-dur** (Veracini 12 Sonaten fur Flote und Basso continuo, Frankfurt: C.F.Peters)
23. J. S. Bahs. **Andante** - III d. no Sonātes e-moll (J.S.Bahs Drei Sonaten fur Flote und Klavier, Leipzig: Edition Breitkopf)
24. V.A.Mocarts. **Andante** (Mozart W. A. (1959) Andante, Frankfurt: Wilhelm Zimmermann)
25. E. Bozza. **Soir Dans les Montagnes**. (Vakars kalnos) (Flute (1954). Paris: Alphonse Leduc)

Etīdes un vingrinājumi no krājumiem:

1. Krašauska- Krauze S. Flautas spēles skola, Valka: Jāņa Cimḡes biedrība
2. Floyten och jag. AV Katarina Fritzen och Karin Ohman, Thore Enrlin Musik AB
3. B. Gisler-Haase, F. Rahbari (1997) Mini Magic Flute, Wien: Universal Edition A.G.
4. Etudes (2004) Golden Library of Music Pedagogical Repertoire, Musical Folder of the Flutists 1, Book 1, Editor – Professor Yu.Dolzhikov. Moscow: Deka - BC Publishing House

5. Floten Studien im alten und neuen Stil (1962) Heft 1. Herausgegeben von Erich List, Leipzig: VEB Fridrich Hofmeister
6. Selected Studies for Flute I (1980) Edited by Bantai Vilmos - Kovacs Gabor. Budapest: Edition Musica
7. Die Ffotenschule von Anfang an (1997) Zusammenstellung & metodische Aufbau Barbara-Haase. Wien: Universal Edition A.G.
8. G.Gariboldi 30 Studies for Flute, Budapest: Musica
9. Drouet L. (1979) 25 Studies for Flute, Reprint der Schott – Originalausgabe von 1827, Mainz: B. Schots Sohne
10. 18 Kleine Studien fur Flote von Joachim Andersen op. 41, Hamburg: Max Leichssenring
11. Etudes, Intermediate and Advanced Level (2005) Golden Library of Music Pedagogical Repertoire, Musical Folder of the Flutists 2, Book 1. Editor – Professor Yu.Dolzhirov. Moscow: Dekka - BC Publishing House
12. Ernesto Kohler 25 Romantische Studien mittelschwer im modernen Stil op.66, Frankfurt: Zimmerman
13. 8 Kleine Studien fur Flote von Joachim Andersen op. 41; Max Leichssenring, Hamburg
14. Kohler E. 25 Romantische Studien mittelschwer im modernen Stil op.66, Frankfurt: Zimmerman
15. Kohler E. 25 Der Fortschritt im Flotenspiel op.33 Heft 1, Frankfurt: Zimmerman
16. Joachim Andersen 24 Instruktive Ubungen in allen Tonarten fur Flote op.30, Hamburg: Max Leichssenring
17. Donjon J. 8 Etudes de Salon, San Antonio, Texas: Southern Music Company
18. Etudes, Intermediate and Advanced Level (2005) Golden Library of Music Pedagogical Repertoire, Musical Folder of the Flutists 2, Book 1. Editor – Professor Yu.Dolzhirov. Moscow: Dekka - BC Publishing House

Gammu krājumi:

1. Golden Library of Music Pedagogical Repertoire, Musical Folder of the Flutists 1, Book 1; Etudes, Metodika, upraņņeņija, etjudi, Editor – Professor Yu.Dolzhirov; Dekka - BC Publishing House, Moscow – 2004
2. Gariboldi G. Etude Complete des Gammes pour Flute. Paris: Alphonse Leduc

Vingrinājumu krājumi:

1. Die Ffotenschule von Anfang an (1997) Zusammenstellung & metodische Aufbau Barbara-Haase, Wien: Universal (iesācējiem)
2. Zalman N. Studies for the Practical Flutist, ZalmanStudios.com (pirkstu tehnikai)
3. Moyse M. De la Sonorite (art and technique), Paris: Alphonse Leduc (skaņai un tehnikai)
4. Moyse M. Exercices Journaliers (Tagliche Ubungen fur die Flote), Paris: Alphonse Leduc (pirkstu tehnikai un skaņkārtām)
5. Moyse M. Gammes et Arpeges (480 Ubungen fur die Flote), Paris: Alphonse Leduc (pirkstu tehnikai un gammām)
6. Graf P.L. (1991) 20 Basis Studies for Flautists. Mainz: Schott (elpošanai, skaņai, dinamikai, artikulācijai pirkstu tehnikai)

7. Taffanel P., Gauber Ph.. 17 Grands Exercices Journaliers de Mecanisme, Paris: Alphonse Leduc (pirkstu tehnikai, skaņkārtām un izlīdzinātam reģistram)
8. Moyse M. 100 Leichte und Progressive Etuden nach Cramer, fur Flote bearbeitet, Paris: Alphonse Leduc (pirkstu tehnikai un artikulācijai)
9. Moyse M. 25 Melodische Ubungen mit Variationen fur Flote, Paris: Alphonse Leduc (artikulācijai, izlīdzinātam reģistriem un pirkstu tehnikai)

Metodiskie materiāli:

1. Artaud P.Y.(1988) Flutes au present. Paris: Editions Salabert
2. Veilhan J.C. (1982) Die Musik des Barock und ihre Regeln. Paris: Alphonse Leduc
3. Wye T. (1980) Flote uben aber richtig Heft 1 : Ton. Frankfurt: Zimmermann
4. Wye T. (1980) Flote uben aber richtig Heft 2 : Technik. Frankfurt: Zimmermann
5. Wye T. (1980) Flote uben aber richtig Heft 3 : Artikulation. Frankfurt: Zimmermann
6. Wye T. (1980) Flote uben aber richtig Heft 4 : Intonation und Vibrato. Frankfurt: Zimmermann
7. Wye T. (1980) Flote uben aber richtig Heft 5 : Atmung und Tonleitern. Frankfurt: Zimmermann
8. Wye T. (1980) Flote uben aber richtig Heft 6 : Fur Fortgeschrittene. Frankfurt: Zimmermann
9. Wye T. Freude am Gewandten Flotenspiel. Frankfurt: Zimmermann

Saksofona spēle

1. Hegvik A. Modern Course for the Saxophone; Henri Elkan Music Publisher; New York-G.N(I daļa)
2. Hegvik A. (1983) Modern Course for the Saxophone, New-York: Henri Elkan Music Publisher (II, III daļa)
3. Hegvik A. (1983) Modern Course for the Saxophone, New-York: Henri Elkan Music Publisher (IV, V daļa)
4. Sīmanis A. Skaņdarbi saksofonam (Eb-Alto) un Klavierēm; LR-KM-Skolu Centrs; 1992
5. Schwotzer S. Classic to Please Viegli Skaņdarbi Saksofonam (in-Eb) un Klavierēm;1994 by Friedrich Hohmeister Musikverlag-Leipzig
6. Skaņdarbi saksofonam in Eb; b.a.-b.i.-b.g.
7. Иванов В. Школа академической игры на саксофоне; Часть-2.Издатель-Михаил Диков-Москва-2004
8. Saxophon Klange fur Saxophon-Alt in Es u.Klavier bearbeitet von Bernh.Kutsch; Musik Verlag Wilhelm Zimmermann; Leipzig.b.g.
9. Шапошников М. Хрестоматия для саксофона альт, Педагогический Репертуар 5-6 годы обучения, Пьесы и ансамбли, Москва.,МУЗЫКА,1989.
10. Šarašņikova M. Tea for two, Populāras melodijas Alta saksofonam, Redaktors E.Orehova, izdevniecība MŪZIKA, Maskava,1999
11. Herrer P. Saxophonschule, Budapest: Musica Budapest
12. Hovey N.W. Elementary Method - Saxophone, Rubank Publitions

13. Saxophone Music for Beginners (2004) Budapest: Musica Budapest
14. What Else Can I Play? Alto Saxophone. Grade III, I.M.P.
15. Хрестоматия для саксофона альты. Начальное обучение.соч. Шапошникова М.
16. Le Saxophone Classique,ed. M.Meriot, C.Classens II daļa
17. Saxophone Solos by P Harvey, London
18. Михайлов Л. (1975) Школа игры на саксофоне, Москва: Музыка
19. Solos for the Alto Saxophone Player. Compiled by L. Teal, Schirmer
20. Хрестоматия для саксофона альты. (1987) Педагогический репертуар. 4-5 год обучения, Москва: Музыка
21. Classical Album. Ed. and arrang. John Harle, Universal Edition

Etīdes un vingrinājumi no krājumiem:

1. Šapošņikova M. Gamas, Etīdes, Vingrinājumi; Mūzika-Maskava
2. Шапошникова М. Хрестоматия для саксофона 1-3 годы обучения; Музыка; Москва; 1999.
3. Gilles S. Techni Sax 32 etīdes Saksofonam. 1986. by Gerard Billaudot Editeur
4. Hartmann W. Studio Dresdener Tanzsinfoniker Rhythmic and Stylistic Studies for Saxophone, Part 2-VEB Duetscher; Verlag fur musik Leipzig
5. A. Rivčuns 40 Etīdes Saksofonam, Valsts Mūzikas izdevniecība Maskava, 1963

INTEREŠU IZGLĪTĪBAS PROGRAMMA INSTRUMENTSPĒLES STUDIJA ĢITĀRAS SPĒLE

I. MĀCĪBU PRIEKŠMETA PROGRAMMAS MĒRĶI:

1. nodrošināt audzēknim iespēju apgūt instrumenta spēles pamatiemaņas un prasmes;
2. sekmēt audzēkņa veidošanos par garīgi attīstītu, brīvu, atbildīgu un radošu personību;
3. sagatavot audzēkni patstāvīgai mājas muzicēšanai, kā arī iespējai piedalīties dažādos pašdarbības kolektīvos – orķestros, ansambļos;
4. veicināt muzikālo spēju attīstību, piedaloties koncertos kā klausītājam un arī kā izpildītājam;
5. sekmēt audzēkņa pozitīvās attieksmes veidošanos pret līdzcilvēkiem;
6. paplašināt ieskatu Latvijas un pasaules kultūras mantojumā;
7. radīt apstākļus audzēkņa attīstībai, ja audzēknis mācoties Interesu izglītības programmā, mācību gada laikā ir sekmīgi piedalījies audzēkņu koncertos, tehniskajās ieskaitēs un nokārtojis eksāmenus, atbilstoši Profesionālās ievirzes izglītības programmas prasībām, uzņemt atbilstošā Profesionālās ievirzes izglītības programmas klasē.

II. MĀCĪBU PRIEKŠMETA PROGRAMMAS GALVENIE UZDEVUMI:

1. nodrošināt sistematizētu pamatzināšanu un pamatprasmju apguvi izvēlētajā instrumenta spēlē, veicināt muzikālo spēju attīstību;
2. veicināt muzikālās dzirdes, ritma izjūtas, muzikālās domāšanas, muzikālās uztveres, muzikālās atmiņas un radošo spēju attīstību;
3. sekmēt audzēkņa emocionālo un intelektuālo attīstību;
4. pilnveidot estētisko uztveri un attīstīt jaunrades spējas mūzikā;
5. veidot prasmi patstāvīgi mācīties;
6. attīstīt iemaņas lasīšanā no lapas;
7. attīstīt pamatprasmi raksturot skaņdarba tēlainību un mūzikas valodu;
8. sniegt informāciju par instrumenta vēsturisko attīstību;
9. apgūt pamatterminoloģiju mūzikā;
10. rosināt audzēkņu izpratnes un instrumenta spēles pamata prasmju veidošanos dažādu stilu un žanru skaņdarbu interpretācijā, iekļaujot audzēkņa repertuārā dažādu laikmetu komponistu skaņdarbus, ņemot vērā katra audzēkņa muzikālās dotības un prasmes.

III. MĀCĪBU PRIEKŠMETA SATURA APGUVES ILGUMS UN PĀRBAUDES FORMAS:

kontaktstundas

1 st. nedēļā;

kontaktstundas 35 st. gadā;
kontaktstundas garums 40 min.

Mācību darba formas kontrolstundas, iespēja piedalīties skolas un klases atklātajos koncertos, iespēja muzicēt dažāda veida ansambļos.

IV. MĀCĪBU PRIEKŠMETA OBLIGĀTAIS SATURS:

1. Mūzikas uztvere:

1.1. Muzikālo spēju - skaņu augstuma, intonatīvās, tembrālās, harmoniskās muzikālās dzirdes, ritma izjūtas un muzikālās atmiņas attīstība.

1.2. Muzikāli intelektuālo spēju attīstība.

1.3. Prasmes klausīties un uztvert mūziku attīstība, mūzikas daudzveidības iepazīšana un izpratne.

2. Mūzikas valodas apguve

2.1. Instrumenta uzbūve, tehniskās un mākslinieciskās iespējas skaņdarbu interpretācijā.

2.2. Dažādu stilu un žanru muzikālo sacerējumu izteiksmes līdzekļi un to pielietošana interpretācijā.

2.3. Iepazīšanās ar izciliem mūzikas paraugiem.

3. Muzikāli radošā darbība

3.1. Individuālās muzikālās darbības pieredzes veidošanās radošā darbībā.

3.2. Kolektīvās muzikālās darbības pieredzes veidošanās radošā darbībā.

3.2. Pamatmaņu veidošanās improvizācijā.

3.4. Lasīšana no lapas.

3.5. Patstāvīgais darbs instrumenta spēles pilnveidē.

V. MĀCĪBU METODES

1. Skaņdarba analīze (aplūkojot skaņdarba formu, stilu, laikmetu, komponista biogrāfiju);
2. Estētiskā metode (rosinot audzēkņi veidot izkoptu instrumenta skanējumu);
3. Intonācijas un intonēšanas izkopšana strādājot ar tjuneri;
4. Ritma un ritmiskuma izkopšana strādājot ar metronomu;
5. Emocionālā stimulēšana, izkopjot muzikālu un izjustu skaņdarba interpretāciju;
6. Panākumu situāciju radīšana mācībās, veidojot pārliecību par savu sniegumu;
7. Treniņa metode, dodot konkrētus norādījumus par darāmo (paņēmienu: norādījumi, nepārtraucot audzēkņa spēli; dziedāšana līdzi; pedagoga piespēlēšana uz cita instrumenta; iepriekšējs vai rezumējošs norādījums);

8. Demonstrējuma metode (paņēmienu: pedagoga spēle; ierakstu klausīšanās);
9. Patstāvīgas domāšanas veidošana: mutiska atbilde par padarīto darbu, sava izpildījuma analīze, kļūdu norādīšana;
10. Instrukcijas metode (izskaidro audzēknim viņa patstāvīgā darba mērķus, paņēmienus to sasniegšanā, brīdina par iespējamām grūtībām un kļūdām);
11. Mūzikas izteiksmes līdzekļu analīze (skaņkārta, temps, ritms, frāzējums utt.).

VI. MĀCĪBU PRIEKŠMETA VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI:

1. nošu teksta apguves pakāpe;
2. stila, rakstura un formas izjūta;
3. melodijas un toņa veidošana;
4. artikulācijas paņēmienu izmantošana;
5. tehniskā varēšana;
6. ritma un tempa izjūta;
7. dinamiskās gradācijas;
8. toņa un intonācijas kvalitāte;
9. dinamiskās gradācijas;
10. uzstāšanās emocionalitāte;
11. skatuviskā stāja un uzvedība;
12. mākslinieciskais izpildījums.

VII. NEPIECIEŠAMĀS APRĪKOJUMS:

1. 2 -3 krēsli;
2. pedagoga galds;
3. skapis (plaukti) mācību līdzekļu uzglabāšanai;
4. 2 nošu pultis;
5. katram audzēknim savs instruments,
6. metronoms;
7. tjuneris;

VIII. MĀCĪBU PRIEKŠMETA SATURS UN IZMANTOJAMIE MĀCĪBU LĪDZEKĻI:

Sagatavošanas klase

Mērķis:

Sagatavot audzēkni 1. klasei Profesionālās ievirzes izglītības programmā

Uzdevumi:

1. radīt priekšstatu un interesi par izvēlēta instrumenta spēli un muzikālajām iespējām;
2. veicināt muzikālās dzirdes, ritma izjūtas, muzikālās domāšanas, muzikālās uztveres, muzikālās atmiņas un radošo spēju attīstību;
3. veidot pamatprasmes un iemaņas instrumenta spēlē;
4. sniegt pamatzināšanas mūzikas teorijā;

Priekšmeta saturs:

1. Vingrinājumi roku un pirkstu pozīcijas nostādīšanai;
2. Vingrinājumi pirkstu darbībai un tehnikas (motorikas) attīstībai;
3. Nošu nosaukumu un ilgumu apguve (vesela nots, pusnots, ceturtdaļnots, astotdaļnots);
4. Ritmizēšana pamattaktsmēros (2/4, 3/4, 4/4)
5. 1-2 mažora gammas (Sol, Fa)
6. 4 etīdes vai vienkārši vingrinājumi;
7. 2-4 tautas dziesmas vai viegli skaņdarbi;

Mācību līdzekļi

- 1.H.Sangerass – Ģitārspēles skola
- 2.P.Agafošins - Ģitārspēles skola
- 3.M.Karkassi - Ģitārspēles skola
- 4.V.Kaļiņins – Jaunais ģitārists, Maskava, 1999.

Interesu izglītība

1. Audzēknim bez iepriekšējas sagatavotības:

Uzdevumi

- Iepazīstināt ar instrumentu
- Elementārās mūzikas teorijas zināšanu apguve;
- Instrumenta spēles prasmju un iemaņu apguve;

Priekšmeta saturs:

1. Vingrinājumi roku un pirkstu pozīcijas nostādīšanai;
2. Vingrinājumi pirkstu darbībai un tehnikas (motorikas) attīstībai;
3. Nošu nosaukumu un ilgumu apguve (vesela nots, pusnots, ceturdaļnots, astotdaļnots)
4. Ritmizēšana pamattaktsmēros (2/4, 3/4, 4/4)
5. 1-2 mažora gammās (Sol, Fa)
6. 4 etīdes vai vienkārši vingrinājumi;
7. 2-4 tautas dziesmas vai viegli skaņdarbi;

Mācību līdzekļi

- 1.H.Sangerass – Ģitārspēles skola
- 2.P.Agafošins - Ģitārspēles skola
- 3.M.Karkassi - Ģitārspēles skola
- 4.V.Kaļiņins – Jaunais ģitārists, Maskava, 1999.
- 5.A.Fedotovs – Hrestomācija jaunajiem ģitāristiem.

1. Audzēknim ar iepriekšējo sagatavotību:

Uzdevumi

- Papildināt zināšanas par izvēlēto instrumentu;
- Attīstīt audzēkņa instrumentspēles prasmes un iemaņas;
- Papildināt zināšanas mūzikas teorijā un mūzikas literatūrā;
- Turpināt apgūt mūzikas valodas terminoloģiju.

Priekšmeta saturs:

1. Vingrinājumi labai rokai uz atvērtajām stīgām;
2. Vingrinājumi skaņas un tembrālās krāsas veidošanai

3. Vingrinājumi kreisās rokas pirkstu darbības un tehnikas attīstībai
4. Gammu apguve (katru gadu vēlams apgūt vismaz 4 gammas -2 mažorus un 2 minorus)
5. 4 - 6 dažādu raksturu etīdes
6. 2 - 4 dažāda rakstura un stilu skaņdarbi (vēlākajos gados – izvērsta rakstura skaņdarbi)

Mācību līdzekļi

- 1.H.Sangerass – Ģitārspēles skola
- 2.P.Agafošins - Ģitārspēles skola
- 3.M.Karkassi - Ģitārspēles skola
- 4.V.Kaļiņins – Jaunais ģitārists, Maskava, 1999.
- 5.A.Fedotovs – Hrestomātija jaunajiem ģitāristiem.

INTEREŠU IZGLĪTĪBAS PROGRAMMA INSTRUMENTSPĒLES STUDIJA KLAVIERSPĒLE

I. MĀCĪBU PRIEKŠMETA PROGRAMMAS MĒRĶI:

1. nodrošināt audzēknim iespēju apgūt instrumenta spēles pamatiemaņas un prasmes;
2. sekmēt audzēkņa veidošanos par garīgi attīstītu, brīvu, atbildīgu un radošu personību;
3. sagatavot audzēkni patstāvīgai mājas muzicēšanai, kā arī iespējai piedalīties dažādos ansambļos, izmantojot spēju atrast pēc dzirdes, spēlēt pavadījumu un improvizēt uz instrumenta;
4. veicināt muzikālo spēju attīstību, piedaloties koncertos kā klausītājam un arī kā izpildītājam;
5. sekmēt audzēkņa pozitīvās attieksmes veidošanos pret līdzcilvēkiem;
6. paplašināt ieskatu Latvijas un pasaules kultūras mantojumā;
7. radīt apstākļus audzēkņa attīstībai, ja audzēknis mācoties Interesu izglītības programmā, mācību gada laikā ir sekmīgi piedalījies audzēkņu koncertos, tehniskajās ieskaitēs un nokārtojis eksāmenus, atbilstoši Profesionālās ievirzes izglītības programmas prasībām, uzņemt atbilstošā Profesionālās ievirzes izglītības programmas klasē.

II. MĀCĪBU PRIEKŠMETA PROGRAMMAS GALVENIE UZDEVUMI:

1. nodrošināt sistematizētu pamatzināšanu un pamatprasmju apguvi izvēlētā instrumenta spēlē, veicināt muzikālo spēju attīstību;
2. veicināt muzikālās dzirdes, ritma izjūtas, muzikālās domāšanas, muzikālās uztveres, muzikālās atmiņas un radošo spēju attīstību;
3. veidot, attīstīt un pilnveidot pianistisko aparātu brīvai instrumenta spēlei;
4. sekmēt audzēkņa emocionālo un intelektuālo attīstību;
5. pilnveidot estētisko uztveri un attīstīt jaunrades spējas mūzikā;
6. veidot prasmi patstāvīgi mācīties;
7. attīstīt iemaņas lasīšanā no lapas;
8. attīstīt pamatprasmi analizēt un raksturot skaņdarba tēlainību un mūzikas valodu;
9. sniegt informāciju par instrumenta vēsturisko attīstību;
10. apgūt pamatterminoloģiju mūzikā;
11. rosināt audzēkņu izpratnes un instrumenta spēles pamata prasmju veidošanos dažādu stilu un žanru skaņdarbu interpretācijā, iekļaujot audzēkņa repertuārā dažādu laikmetu komponistu skaņdarbus, ņemot vērā katra audzēkņa muzikālās dotības un prasmes.

III. MĀCĪBU PRIEKŠMETA SATURA APGUVES ILGUMS UN PĀRBAUDES FORMAS:

kontaktstundas	1 st. nedēļā;
kontaktstundas	35 st. gadā;
kontaktstundas garums	40 min.
Mācību darba formas	kontrolstundas, iespēja piedalīties skolas un klases atklātajos koncertos, piedalīties dažāda veida ansambļos.

IV. MĀCĪBU PRIEKŠMETA OBLIGĀTAIS SATURS:

1. Mūzikas uztvere:

- 1.1. Muzikālo spēju - skaņu augstuma, intonatīvās, tembrālās, harmoniskās muzikālās dzirdes, ritma izjūtas un muzikālās atmiņas attīstība.
- 1.2. Pianistiskā aparāta veidošanās.
- 1.3. Muzikāli intelektuālo spēju attīstība.
- 1.4. Prasmes klausīties un uztvert mūziku attīstība, mūzikas daudzveidības iepazīšana un izpratne.

2. Mūzikas valodas apguve

- 2.1. Instrumenta uzbūve, tehniskās un mākslinieciskās iespējas skaņdarbu interpretācijā.
- 2.2. Dažādu stilu un žanru muzikālo sacerējumu izteiksmes līdzekļi un to pielietošana interpretācijā.
- 2.3. Iepazīšanās ar izciliem mūzikas paraugiem.

3. Muzikāli radošā darbība

- 3.1. Individuālās muzikālās darbības pieredzes veidošanās radošā darbībā.
- 3.2. Kolektīvās muzikālās darbības pieredzes veidošanās radošā darbībā.
- 3.3. Pamatmaņu veidošanās improvizācijā.
- 3.4. Lasīšana no lapas.
- 3.5. Patstāvīgais darbs instrument spēles pilnveidē.

V. MĀCĪBU METODES

1. Skaņdarba analīze (aplūkojot skaņdarba formu, stilu, laikmetu, komponista biogrāfiju);
2. Estētiskā metode (rosinot audzēkņi veidot izkoptu instrumenta skanējumu);
3. Ritma un ritmiskuma izkopšana strādājot ar metronomu;
4. Emocionālā stimulēšana, izkopjot muzikālu un izjustu skaņdarba interpretāciju;
5. Panākumu situāciju radīšana mācībās, veidojot pārliecību par savu sniegumu;
6. Treniņa metode, dodot konkrētus norādījumus par darāmo (paņēmieni: norādījumi, nepārtraucot audzēkņa spēli; dziedāšana līdzi; pedagoga piespēlēšana uz cita instrumenta; iepriekšējs vai rezumējošs norādījums);
7. Vecāku piesaistīšana mācību procesam (īpaši sākumposmā);

8. Demonstrējuma metode (paņēmienu: pedagoga spēle; ierakstu klausīšanās);
9. Patstāvīgas domāšanas veidošana: mutiska atbilde par padarīto darbu, sava izpildījuma analīze, kļūdu norādīšana;
10. Instruktažas metode (izskaidro audzēknim viņa patstāvīgā darba mērķus, paņēmienus to sasniegšanā, brīdina par iespējamām grūtībām un kļūdām);
11. Mūzikas izteiksmes līdzekļu analīze (skaņkārta, temps, ritms, frāzējums utt.).

VI. MĀCĪBU PRIEKŠMETA VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI:

1. nošu teksta apguves pakāpe;
2. stila, rakstura un formas izjūta;
3. artikulācijas paņēmienu izmantošana;
4. pianistiskā aparāta apgūšana;
5. ritma un tempa izjūta;
6. dinamiskās gradācijas un frazējums;
7. pedalizācija;
8. toņa un intonēšanas kvalitāte;
9. uzstāšanās emocionalitāte;
10. skatuviskā uzvedība;
11. mākslinieciskais izpildījums.

VII. NEPIECIEŠAMĀS APRĪKOJUMS:

1. 1 - 2 klavieres;
2. 1 - 2 speciālie krēsli un 1 kājkrēsliņš;
3. 1 - 3 krēsli;
4. pedagoga galds;
5. plašs nošu materiāls;
6. skapis (plaukti) mācību līdzekļu uzglabāšanai;
7. metronoms;
8. CD atskaņotājs;
9. dators ar interneta pieslēgumu;
10. pietiekams apgaismojums klasē.

VIII. MĀCĪBU PRIEKŠMETA SATURS UN IZMANTOJAMIE MĀCĪBU LĪDZEKĻI:

Sagatavošanas klase

Mērķis:

Sagatavot audzēkni 1. klasei Profesionālās ievirzes izglītības programmā

Uzdevumi:

1. radīt priekšstatu un interesi par izvēlēta instrumenta spēli un muzikālajām iespējām;
2. veicināt muzikālās dzirdes, ritma izjūtas, muzikālās domāšanas, muzikālās uztveres, muzikālās atmiņas un radošo spēju attīstību;
3. veidot pamatprasmes un iemaņas instrumenta spēlē;
4. sniegt pamatzināšanas mūzikas teorijā;
5. veidot iemaņas strādāt ar pedagogu klasē un patstāvīgi mājās.

Priekšmeta saturs:

1. Vingrinājumi pareizas stājas veidošanai pie instrumenta;
2. Vingrinājumi klaviatūras un reģistru apguvei;
3. Vingrinājumi roku un pirkstu pozīcijas veidošanai un nostiprināšanai;
4. Vingrinājumi spēlei pēc dzirdes;
5. Vingrinājumi spēles pamatprasmju apguvei (non legato, legato, staccato);
6. Vingrinājumi pirkstu darbībai un tehnikas (motorikas) attīstībai;
7. Nošu nosaukumu un ilgumu apguve (vesela nots, pusnots, ceturtdaļnots, astotdaļnots);
8. Uzdevumi spēles pa notīm apguvei;
9. Ritmizēšana pamattaktsmēros (2/4, 3/4, 4/4);
10. 1 mažora gamma(Do), arpedžo, akordī;
11. vienkārši vingrinājumi, 4 un vairāk etīdes;
12. vairāki viegli skaņdarbiņi, arī četrrocīgi.

Mācību līdzekļi

1. *Klavieru spēles skola*, sast. V.Zosts, I.Zāne, I.Kalniņš; Rīga:Kc Humanitas, 1994
2. *Klavieru skaņdarbi iesācējiem*, sast.E.Eglīte, O. Kleine; Rīga:Kc Humanitas, 1994
3. Ozoliņa B., Rozenberga T. *Pirmie soļi klavierspēlē*; Rīga:Musica Baltica, 1999
4. Zīmele-Šteina I. *Klavieru ābecīte Do Re Mi*; Rīga: Jumava
5. Melbārde G., Sīle M. *Klavieru ābece*; Rīga: Rasa ABC, 2002

6. Kļava L. *Latviešu tautasdziesmas klavierspēles iesācējiem*; Rīga: Musica Baltica, 2011
7. Arne I. *Skaņdarbi klavierēm 1. burtnīca*; Rīga: RaKa, 2006
8. Arne I. *Skaņdarbi klavierēm četrrocīgi 2. burtnīca*; Rīga: Raka, 2008
9. Suneps U. *Klavierspēles iesācējiem*; Rīga: Uspero, 2012
10. Aumele M. *Klavieru ABC 1.,2.burtnīcas*; Rīga: Zvaigzne ABC, 1999
11. Николаев А. *Фортепианная игра*, Москва: Музыка, 2002
12. Артоболовская А. *Первая встреча с музыкой*, Русское музыкальное издательство, 2006
13. Геталова О., Визная И. *В музыку с радостью*, Спб: Композитор, 2012
14. Геталова О., Визная И. *В музыку с радостью*, учебное пособие для детей 4-6 лет, Спб: Композитор, 2009
15. Гнесина Е. *Фортепианная азбука*, Москва: Музыка, 1984
16. Гнесина Е. *Подготовительные упражнения к различным видам фортепианной техники*, Спб: Композитор
17. Ковалевская М. *Музыкальная гимнастика для пальчиков*, Союз художников, 2006
18. Альтерман С. *40 уроков начального обучения музыке детей 4-6 лет*, Спб: Композитор, 1999
19. Туркина Е. *Котенок на клавишах*, Фортепиано для самых маленьких, Спб: Композитор, 1998
20. Королькова И. *Крохе музыканту*. Нотная азбука для самых маленьких. Феникс, 2011
21. **Фортепианная школа Ляховицкой** для начинающих; Спб: Композитор, 2013
22. Сотникова О. *Играем с удовольствием*, Сборник фортепианных ансамблей в 4 руки; Спб: Композитор, 2005
23. Курнавина О. *Пособие для юного пианиста*, Спб: Композитор, 2007
24. Криштоп Л. *Школа юного пианиста*, Спб: Композитор, 2004
25. Faber N. and R. *Piano Adventures Level 1*; USA: Hal Leonard, 1998
26. Burnam Edna-Mae, *A Dosen a Day-Preparatory Book*, The Willis Music company, Kentucky
27. The Alfred d'Auberge Piano Course, 1960
28. Gehor pa klaver-med.mer.Stokholm, 1993
29. Tanja Muukka, *Mukavasti Musiikin Maailmaan 1-2*, 2000 Finlandia

Interesešu izglītība

1. Audzēknim bez iepriekšējas sagatavotības:

Uzdevumi

- Iepazīstināt ar instrumentu
- Elementārās mūzikas teorijas zināšanu apguve;
- Instrumenta spēles prasmju un iemaņu apguve;

Priekšmeta saturs:

1. Vingrinājumi pareizas stājas veidošanai pie instrumenta;
2. Vingrinājumi klaviatūras un reģistru apguvei;
3. Vingrinājumi roku un pirkstu pozīcijas veidošanai un nostiprināšanai;
4. Vingrinājumi spēlei pēc dzirdes;
5. Vingrinājumi spēles pamatprasmju apguvei (non legato, legato, staccato);
6. Vingrinājumi pirkstu darbībai un tehnikas (motorikas) attīstībai;
7. Nošu nosaukumu un ilgumu apguve (vesela nots, pusnots, ceturtdaļnots, astotdaļnots);
8. Uzdevumi spēles pa notīm apguvei;
9. Ritmizēšana pamattaktismēros (2/4, 3/4, 4/4);
10. Gammu apguve (katru gadu vēlams apgūt vismaz 4 gammas -2 mažorus un 2 minorus);
11. 2 – 4 dažādas tehnikas etīdes gadā;
12. 1 – 2 polifoniskie skaņdarbi gadā;
13. 2 – 4 dažāda rakstura skaņdarbi gadā;
14. 1 – 2 izvērstās formas skaņdarbi: sonātes, sonātes, variācijas, rondo, koncerti.

Mācību līdzekļi

1. *Klavieru spēles skola*, sast. V.Zosts, I.Zāne, I.Kalniņš; Rīga:Kc Humanitas, 1994
2. *Klavieru skaņdarbi iesācējiem*, sast.E.Eglīte, O. Kleine; Rīga:Kc Humanitas, 1994
3. Ozoliņa B., Rozenberga T. *Pirmie soļi klavierspēlē*; Rīga:Musica Baltica, 1999
4. Zīmele-Šteina I. *Klavieru ābecīte Do Re Mi*; Rīga: Jumava
5. Melbārde G., Sīle M. *Klavieru ābece*; Rīga: Rasa ABC, 2002

6. Kļava L. *Latviešu tautasdziesmas klavierspēles iesācējiem*; Rīga: Musica Baltica, 2011
7. Arne I. *Skaņdarbi klavierēm 1. burtnīca*; Rīga: RaKa, 2006
8. Arne I. *Skaņdarbi klavierēm četrrocīgi 2. burtnīca*; Rīga: Raka, 2008
9. Suneps U. *Klavierspēles iesācējiem*; Rīga: Uspero, 2012
10. Aumele M. *Klavieru ABC 1.,2.burtnīcas*; Rīga: Zvaigzne ABC, 1999
11. Николаев А. *Фортепианная игра*, Москва: Музыка, 2002
12. Артоболовская А. *Первая встреча с музыкой*, Русское музыкальное издательство, 2006
13. Геталова О., Визная И. *В музыку с радостью*, Спб: Композитор, 2012
14. Геталова О., Визная И. *В музыку с радостью*, учебное пособие для детей 4-6 лет, Спб: Композитор, 2009
15. Гнесина Е. *Фортепианная азбука*, Москва: Музыка, 1984
16. Гнесина Е. *Подготовительные упражнения к различным видам фортепианной техники*, Спб: Композитор
17. Ковалевская М. *Музыкальная гимнастика для пальчиков*, Союз художников, 2006
18. Альтерман С. *40 уроков начального обучения музыке детей 4-6 лет*, Спб: Композитор, 1999
19. Туркина Е. **Котенок на клавишах**, *Фортепиано для самых маленьких*, Спб: Композитор, 1998
20. Королькова И. *Крохе музыканту*. Нотная азбука для самых маленьких. Феникс, 2011
21. Королькова И. *Крохе музыканту*. Нотная азбука для самых маленьких. Феникс, 2011
22. **Фортепианная школа Ляховицкой** для начинающих; Спб: Композитор, 2013
23. Курнавина О. *Пособие для юного пианиста*, Спб: Композитор, 2007
24. Криштоп Л. *Школа юного пианиста*, Спб: Композитор, 2004
25. Hal Leonard Student Piano Library, *Piano lessons book 1-6*, Hal Leonard corporation, 1998, USA
26. Burnam Edna-Mae, **A Dosen a Day**-Preparatory Book, The Willis Music company, Kentucky
27. The Alfred d'Auberge Piano Course.- Paris, 1960
28. Gehor pa klaver-med.mer.Stokholm, 1993
29. Tanja Muukka, *Mukavasti Musiikin Maailmaan 1-2*, 2000 Finlandia

2. Audzēknim ar iepriekšējo sagatavotību:

Uzdevumi

- Papildināt zināšanas par izvēlēto instrumentu;
- Attīstīt audzēkņa instrumentspēles prasmes un iemaņas;
- Papildināt zināšanas mūzikas teorijā un mūzikas literatūrā;
- Turpināt apgūt mūzikas valodas terminoloģiju.

Priekšmeta saturs:

1. Vingrinājumi pirkstu darbības un tehnikas attīstībai;
2. Gammu apguve (katru gadu vēlams apgūt vismaz 4 gammas -2 mažorus un 2 minorus);
3. 2 – 4 dažādas tehnikas etīdes gadā;
4. 1 – 2 polifoniskie skaņdarbi gadā;
5. 2 – 4 dažāda rakstura skaņdarbi gadā;
6. 1 – 2 izvērstās formas skaņdarbi: sonatīnes, sonātes, variācijas, koncerti.

Mācību līdzekļi

Klavierspēles miniatūru krājumi:

1. B.Ozoliņa, T.Rozenberga “Klavierspēle” I, II,III d. Rīga: Musica Baltica, 2001
2. Latviešu komponistu skaņdarbi klavierēm 1.daļa. – Rīga: Ulma, 2000
4. На рояле вокруг света. Фортепианная музыка XX века, 2 кн. (сост. С.Чернышков). -Москва: Классика,2003
5. Kūriniai fortepijonui.- Vilnius, 1994
6. Albumas jaunimui fortepijonas. – Vilnius:VGLL, 1959
7. L.Garūta Rotaļa mežā. Klavieru skaņdarbi bērniem. - Rīga, Musica Baltica, 2013
8. J. Mediņš Skaņdarbi klavierēm. – Rīga: USPERO, 2013
9. J.Vītols Klavierdarbu izlase (sastād. I. Štrause). – Rīga: Mācību iestāžu metodiskais kabinets, 1984
10. A.Žilinskis Bērnudienu ainiņas. Skaņdarbi klavierēm (sastād. O. Grāvītis). – Rīga: Musica Baltica, 2005
11. A.Žilinskis Klavieru skaņdarbi bērniem. – Rīga: LVI, 1953
12. J. Mediņš Skaņdarbi klavierēm. – Rīga: USPERO, 2013
13. A.Kalniņš Skaņdarbi klavierēm (sast.A.Klotiņš). – Rīga: Liesma,1978
14. P.Plakidis Klavierskaņdarbi bērniem. – Rīga: Novello Baltica Ltd.,1994
15. J.Karlsons Skaņdarbi bērniem. – Rīga: Ulma,1995
16. V.Salaks Skaņdarbi klavierēm. – Rīga: Latvju kultūra,2002
17. A.Stepiņš Invencijas. – Rīga; Musica Baltica
18. M.Lasmanis Cikls melnajiem taustiņiem. - Rīga; Musica Baltica, 2005
19. J.Ivanovs 24 skicējumi klavierēm. - Rīga; Musica Baltica, 2006
20. I.Arne Promenades en praesenti. - Rīga; Musica Baltica, 2005

21. Ж.Металлиди „Лесная музыка” пьесы для фортепиано. – Санкт - Петербург, 2000
22. Э.Григ Лирические пьесы для фортепьяно соч.12, 38 и 43. - Москва: Музгиз, 1962
23. Р.Шуман Альбом для юношества соч.68 (ред.А.Б.Гольденвейзера). -Москва: Музгиз, 1957
24. Ф.Шуберт Избранные пьесы для фортепиано.- Киев: Музична Украина, 1967
25. Ф.Мендельсон Избранные песни без слов для фортепиано.- Москва: Композитор, 1993
26. П.Чайковский Времена года. - Москва: Музыка,1983
27. П.Чайковский Детский альбом ор.39. – Москва:Музгиз, 1953
28. К.Дебюси Детский уголок для фортепиано. – Москва: Музыка,1994
29. К.Дебюси Прелюдии для фортепиано. – Москва: Музыка,1994
30. Ф.Пуленк Пьесы для фортепьяно. – Москва: Музгиз, 1961
31. Brahms Album for piano. - Editio Musica Budapest
32. Liszt Album for piano. - Editio Musica Budapest
33. Ф.Лист Ноктюрны для фортепиано.- Москва: Музыка,1979
34. Fr. Chopin Mazurkas (H.Scholltz). - Edition Peters, Leipzig
35. Ф.Шопен Вальсы для фортепиано.- Москва: Музыка,1982
36. Д. Гершвин Три прелюдии для фортепиано.- Санкт – Питербург, 1992
37. Джазовые пьесы и ансамбли для начинающих (для фортепиано) 3 ч. – Литва, 1991

Polifonija:

1. Нотная тетрадь Анны Магдалены Бах. - Москва: Музыка, 1984
2. И.С.Бах Двухголосные и трехголосные инвенции. - Москва: Музыка, 1971
3. И.С.Бах Малые прелюдии и фуги для фортепиано. – Москва: Музыка,1968
4. И.С.Бах Французские сюиты. - Москва: Музыка,1989
5. И.С.Бах Хорошо темперированный клавир 1.и 2.часть. - Москва: Музыка, 1980
6. И.С.Бах Партиты. - Москва: Музыка,1972
7. Г.Ф.Гендель Избранные произведения для фортепьяно. - Москва: Музгиз,1961
8. Handel album I, II. – Editio Musica Budapest
9. Couperin album I,II. - Editio Musica Budapest
10. Rameau album. - Editio Musica Budapest
11. Purcell album I,II . - Editio Musica Budapest
12. Д.Шостакович 24 прелюдии и фуги для фортепиано. - Москва: Музгиз,1960

Lielā forma:

1. Sonatinen – album. – Leipzig:C.F.Peters

2. D.Scarlatti 200 Sonaten (urtext). - Editio Musica Budapest, 1977
3. J.Haydn Sonaten(C.A.Martienssen). – Edition Peters, Leipzig
4. V.A.Mocart Sonaten. – Editio Musica Budapest, 1950
5. В.А.Моцарт Сонатины. - Москва: Музгиз,1949
6. Л.Бетховен Шесть легких сонат (сонатин). - Москва: Музгиз,1962
7. Л.Бетховен Сонаты для фортепьяно I, II (ред.А.Б.Гольденвейзера). –Москва: Музгиз, 1958
8. M.Clementi Sonatinen. - Editio Musica Budapest, 1982
9. Ф.Кулау Пять сонатин op.20, 25. – Тбилиси:Музфонд союза,1958
10. Д.Чимароза Избранные сонаты для фортепиано. - Москва: Музгиз,1979
11. C.Reinecke Sonatinen op.47, 98, 136. – Leipzig:Breitkopf & Hartel

Etīdes, gammas un vingrinājumi no krājumiem:

1. Gammas un vingrinājumi klavierēm.-Rīga:Ulma,2000
2. B.Kreader, F.Vern Piano Technique (Book 1-3)– Hal Leonard corporation, 1999
3. H.Berens La pratique de la main gauche (kr.rokai)op.89. - Wien:Universal Edition
4. Гнесина Е. Подготовительные упражнения к различным видам фортепианной техники.-Спб: Композитор
5. Этюды для фортепиано на разные виды техники – 4.класс. – Киев: Музична Украина,1979Г.
6. К.Черни Избранные фортепьянные этюды (ред.Г.Гермера). -Москва: Музгиз, 1957
7. К.Черни Искусство артикуляции (сост.Н.Терентьева). –Ленинград: Музыка, 1989
8. К.Черни Школа беглости для фортепьяно. - Москва: Музгиз,1958
9. С.Czerny op.849 Etudes de Mecanisme
10. Г.Беренс 32 избранных этюда op. 61, 88. - Тбилиси:Музфонд союза,1958
11. А.Лешгорн Этюды для фортепиано соч.65 и 66. - Москва: Музыка, 1993
12. Ф.Бургмиллер 25 Этюдов оп.100. - Москва: муз. изд. П.Юргенсонъ Т.129.
13. Л.Шитте Двадцать пять этюдов для фортепьяно. - Москва: Музгиз,1959
14. Т.Лак Романтические этюды соч.41 - Москва: Музгиз,1957
15. М.Мошковский 20 маленьких этюда I,II op.91. - Спб: Композитор, 1999
16. М.Мошковский 15 виртуозных этюдов для фортепиано. –Киев: Музична Украина,1976
17. С.Геллер Избранные этюды op.45,46,47. – Ростов на Дону:Феникс,1999
18. Этюды для развития техники левой руки. – Москва : Музыка,1992
19. М.Клементи 29 этюдов из Gradus ad Parnassum. - Москва: Музгиз,1961
20. H.Lemoine Etudes enfantines op.37:Leipzig:C.F.Peters
21. I.Moscheles Etudes pour le piano I, II op.70. – Wien:Universal Edition
22. J.Low Octaven-Etuden op.281. – Leopzig:J.Schuberth & Co
23. T.Kullak Octaven-Schule op.48. - Leipzig:Breitkopf & Hartel
24. H.Bertini 24 Etuden op.29. – Leipzig: Verlag Anton J.Benjamin
25. J.B.Duvernoy 15 Etuden fur pianoforte op.120. - Leipzig:C.F.Peters
26. L.Garūta Etīdes klavierēm. – Rīga: Musica Baltica, 2007

INTEREŠU IZGLĪTĪBAS PROGRAMMA INSTRUMENTSPĒLES STUDIJA VIJOLSPĒLE

I. MĀCĪBU PRIEKŠMETA PROGRAMMAS MĒRĶI:

1. nodrošināt audzēknim iespēju apgūt instrumenta spēles pamatiemaņas un prasmes;
2. sekmēt audzēkņa veidošanos par garīgi attīstītu, brīvu, atbildīgu un radošu personību;
3. sagatavot audzēkni patstāvīgai mājas muzicēšanai, kā arī iespējai piedalīties dažādos pašdarbības kolektīvos – orķestros, ansambļos;
4. veicināt muzikālo spēju attīstību, piedaloties koncertos kā klausītājam un arī kā izpildītājam;
5. sekmēt audzēkņa pozitīvās attieksmes veidošanos pret līdzcilvēkiem;
6. paplašināt ieskatu Latvijas un pasaules kultūras mantojumā;
7. radīt apstākļus audzēkņa attīstībai, ja audzēknis mācoties Interesu izglītības programmā, mācību gada laikā ir sekmīgi piedalījies audzēkņu koncertos, tehniskajās ieskaitēs un nokārtojis eksāmenus, atbilstoši Profesionālās ievirzes izglītības programmas prasībām, uzņemt atbilstošā Profesionālās ievirzes izglītības programmas klasē.

II. MĀCĪBU PRIEKŠMETA PROGRAMMAS GALVENIE UZDEVUMI:

1. nodrošināt sistematizētu pamatzināšanu un pamatprasmju apguvi izvēlētā instrumenta spēlē, veicināt muzikālo spēju attīstību;
2. veicināt muzikālās dzirdes, ritma izjūtas, muzikālās domāšanas, muzikālās uztveres, muzikālās atmiņas un radošo spēju attīstību;
3. sekmēt audzēkņa emocionālo un intelektuālo attīstību;
4. pilnveidot estētisko uztveri un attīstīt jaunrades spējas mūzikā;
5. veidot prasmi patstāvīgi mācīties;
6. attīstīt iemaņas lasīšanā no lapas;
7. attīstīt pamatprasmi raksturot skaņdarba tēlainību un mūzikas valodu;
8. sniegt informāciju par instrumenta vēsturisko attīstību;
9. apgūt pamatterminoloģiju mūzikā;
10. rosināt audzēkņu izpratnes un instrumenta spēles pamata prasmju veidošanos dažādu stilu un žanru skaņdarbu interpretācijā, iekļaujot audzēkņa repertuārā dažādu laikmetu komponistu skaņdarbus, ņemot vērā katra audzēkņa muzikālās dotības un prasmes.

III. MĀCĪBU PRIEKŠMETA SATURA APGUVES ILGUMS UN PĀRBAUDES FORMAS:

kontaktstundas

1 st. nedēļā;

kontaktstundas 35 st. gadā;
kontakstundas garums 40 min.

Mācību darba formas kontrolstundas, iespēja piedalīties skolas un klases atklātajos koncertos, iespēja muzicēt dažāda veida ansambļos.

IV. MĀCĪBU PRIEKŠMETA OBLIGĀTAIS SATURS:

1. Mūzikas uztvere:

1.1. Muzikālo spēju - skaņu augstuma, intonatīvās, tembrālās, harmoniskās muzikālās dzirdes, ritma izjūtas un muzikālās atmiņas attīstība.

1.2. Muzikāli intelektuālo spēju attīstība.

1.3. Prasmes klausīties un uztvert mūziku attīstība, mūzikas daudzveidības iepazīšana un izpratne.

2. Mūzikas valodas apguve

2.1. Instrumenta uzbūve, tehniskās un mākslinieciskās iespējas skaņdarbu interpretācijā.

2.2. Dažādu stilu un žanru muzikālo sacerējumu izteiksmes līdzekļi un to pielietošana interpretācijā.

2.3. Iepazīšanās ar izciliem mūzikas paraugiem.

3. Muzikāli radošā darbība

3.1. Individuālās muzikālās darbības pieredzes veidošanās radošā darbībā.

3.2. Kolektīvās muzikālās darbības pieredzes veidošanās radošā darbībā.

3.2. Pamatmaņu veidošanās improvizācijā.

3.4. Lasīšana no lapas.

3.5. Patstāvīgais darbs instrument spēles pilnveidē.

V. MĀCĪBU METODES

1. Skaņdarba analīze (aplūkojot skaņdarba formu, stilu, laikmetu, komponista biogrāfiju);

2. Estētiskā metode (rosinot audzēkņi veidot izkoptu instrumenta skanējumu);

3. Intonācijas un intonēšanas izkopšana strādājot ar salīdzināšanas metodi, tukšās stīgas, oktāvas un citi intervāli;

4. Ritma un ritmiskuma izkopšana strādājot ar metronomu;

5. Emocionālā stimulēšana, izkopjot muzikālu un izjustu skaņdarba interpretāciju;

6. Panākumu situāciju radīšana mācībās, veidojot pārliecību par savu sniegumu;

7. Treniņa metode, dodot konkrētus norādījumus par darāmo (paņēmieni: norādījumi, nepārtraucot audzēkņa spēli; dziedāšana līdzī; pedagoga piespēlēšana uz cita instrumenta; iepriekšējs vai rezumējošs norādījums);
8. Demonstrējuma metode (paņēmieni: pedagoga spēle; ierakstu klausīšanās);
9. Patstāvīgas domāšanas veidošana: mutiska atbilde par padarīto darbu, sava izpildījuma analīze, kļūdu norādīšana;
10. Instruktažas metode (izskaidro audzēknim viņa patstāvīgā darba mērķus, paņēmienus to sasniegšanā, brīdina par iespējamām grūtībām un kļūdām);
11. Mūzikas izteiksmes līdzekļu analīze (skaņkārta, temps, ritms, frāzējums utt.).

VI. MĀCĪBU PRIEKŠMETA VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI:

1. nošu teksta apguves pakāpe;
2. stila, rakstura un formas izjūta;
3. melodijas un toņa veidošana;
4. artikulācijas paņēmienu izmantošana;
5. tehniskā varēšana;
6. ritma un tempa izjūta;
7. dinamiskās gradācijas;
8. toņa un intonācijas kvalitāte;
9. dinamiskās gradācijas;
10. uzstāšanās emocionalitāte;
11. skatuviskā stāja un uzvedība;
12. mākslinieciskais izpildījums.

VII. NEPIECIEŠAMĀS APRĪKOJUMS:

1. 3 - 5 krēsli;
2. pedagoga galds;
3. skapis (plaukti) mācību līdzekļu uzglabāšanai;
4. 2 nošu pultis;
5. katram audzēknim savs instruments,
6. metronoms;
7. tjuneris;
8. CD atskaņotājs;
9. Dators ar IT pieslēgumu

VIII. MĀCĪBU PRIEKŠMETA SATURS UN IZMANTOJAMIE MĀCĪBU LĪDZEKĻI:

Sagatavošanas klase

Mērķis:

Sagatavot audzēkni 1. klasei Profesionālās ievirzes izglītības programmā

Uzdevumi:

1. radīt priekšstatu un interesi par izvēlētā instrumenta spēli un muzikālajām iespējām;
2. veicināt muzikālās dzirdes, ritma izjūtas, muzikālās domāšanas, muzikālās uztveres, muzikālās atmiņas un radošo spēju attīstību;
3. veidot pamatprasmes un iemaņas instrumenta spēlē;
4. sniegt pamatzināšanas mūzikas teorijā;

Priekšmeta saturs:

1. Vingrinājumi vijolnieka stājas;
2. Vingrinājumi lociņa satveršanai un vilkšanai pa tukšām stīgām;
3. Vingrinājumi kreisai rikai un tās pirkstu darbībai;
4. Pizzicato vingrinājumi;
5. Vingrinājumi gludas lociņa un stīgu maiņas apgūšanai;
6. Vingrinājumi skaņas un intonācijas kvalitātes veidošanai;
7. Vingrinājumi vienkāršāko štrihu – detašē ar visu lociņu un atsevišķās tā daļās, legato līdz 4 skaņām uz lociņa apgūšanai;
8. Nošu nosaukumu un ilgumu apguve (vesela nots, pusnots, ceturtdaļnots, astotdaļnots);
9. Ritmizēšana pamattaktsmēros (2/4, 3/4, 4/4, 3/8)
10. 2-3 mažora gammas (Sol, Re, La)
11. 6 etīdes vai vienkārši vingrinājumi;
12. 4 - 6 tautas dziesmas vai viegli skaņdarbi.

Mācību līdzekļi

1. A.Rodionovs. Vijoles spēles skola iesācējiem. Muzika, Maskava.
2. A.Grigorjans. Vijoles spēles skola. Sovetskij kompozitor. M: 1991.
3. V.Students, A.Baumanis, I.Reizniece. Cīgu, cagu vijolīte. Sprīdītis, Rīga.

4. V.Stūresteps, J.Targanskis. Vijoles spēles skola. Latvijas valsts izdevniecība, R:1960.
5. O.Grāvītis, P.Smilga. Latviešu tautas melodijas. Latvijas valsts izdevniecība.
6. K.Fortunatova red. Jaunais vijolnieks I daļa. Sovetskij kompozitor. M:1988.
7. Autoru kolektīvs. Pedagoģiska repertuāra hrestomātija. Muzika, M:1990.
8. S.Šalamana red. Hrestomātija 1.- 2.klasei. Kompozitor, Sankt-Pēterburga, 1997.
9. Etīžu izlase 1.- 3.klasei. Muzika, M:1990.
10. A.Grigorjans. Gammas un arpēdžijas. Muzika, M:1965.
11. I.Doriņš. Skaņdarbi jaunajiem vijolniekiem. Ulma, 1995.
12. V.Jakubovska. Augšup pa pakāpieniem. Komponists, Sankt-Pēterburga, 2003.
13. J.Jordanova. Mazo vijolnieku ābece. Muzika, M:2003.
14. S.M.Šalmans. Es būšu vijolnieks 1.grāmata A daļa. Komponists, Sankt-Pēterburga, 2009.
15. Ļ.Sigala. Vijoļspēles skola. Komponists, Sankts-Pēterburga, 2011.
16. E.Pudovočkins. Vijolnieka tehniskā audzināšana. Komponists, Sankts-Pēterburga, 2013.

Interēšu izglītība

1. Audzēknim bez iepriekšējas sagatavotības:

Uzdevumi

- Iepazīstināt ar instrumentu
- Elementārās mūzikas teorijas zināšanu apguve;
- Instrumenta spēles prasmju un iemaņu apguve;

Priekšmeta saturs:

1. Vingrinājumi vijolnieka stājas;
2. Vingrinājumi lociņa satveršanai un vilkšanai pa tukšām stīgām;
3. Vingrinājumi kreisai rikai un tās pirkstu darbībai;
4. Pizzicato vingrinājumi;
5. Vingrinājumi gludas lociņa un stīgu maiņas apgūšanai;
6. Vingrinājumi skaņas un intonācijas kvalitātes veidošanai;
7. Vingrinājumi vienkāršāko štrihu – detašē ar visu lociņu un atsevišķās tā daļās, legato līdz 4 skaņām uz lociņa apgūšanai;
8. Nošu nosaukumu un ilgumu apguve (vesela nots, pusnots, ceturtdaļnots, astotdaļnots);
9. Ritmizēšana pamattaktsmēros (2/4, 3/4, 4/4, 3/8)
10. 2-3 mažora gammas (Sol, Re, La)
11. 6 etīdes vai vienkārši vingrinājumi;
12. 4 - 6 tautas dziesmas vai viegli skaņdarbi.

Mācību līdzekļi

1. A.Rodionovs. Vijoles spēles skola iesācējiem. Muzika, Maskava.
2. A.Grigorjans. Vijoles spēles skola. Sovetskij kompozitor. M: 1991.
3. V.Students, A.Baumanis, I.Reizniece. Cigu, cagu vijolīte. Sprīdītis, Rīga.
4. V.Stūresteps, J.Targanskis. Vijoles spēles skola. Latvijas valsts izdevniecība, R:1960.
5. O.Grāvītis, P.Smilga. Latviešu tautas melodijas. Latvijas valsts izdevniecība.
6. K.Fortunatova red. Jaunais vijolnieks I daļa. Sovetskij kompozitor. M:1988.
7. Autoru kolektīvs. Pedagoģiska repertuāra hrestomātija. Muzika, M:1990.
8. S.Šalamana red. Hrestomātija 1.- 2.klasei. Kompozitor, Sankt-Pēterburga, 1997.
9. Etīžu izlase 1.- 3.klasei. Muzika, M:1990.
10. A.Grigorjans. Gammas un arpēdžijas. Muzika, M:1965.
11. I.Doriņš. Skaņdarbi jaunajiem vijolniekiem. Ulma, 1995.A.Rodionovs. Vijoles spēles skola iesācējiem. Muzika, Maskava.
12. V.Jakubovska. Augšup pa pakāpieniem. Komponists, Sankt-Pēterburga, 2003.
13. J.Jordanova. Mazo vijolnieku ābece. Muzika, M:2003.
14. S.M.Šalmans. Es būšu vijolnieks 1.grāmata A daļa. Komponists, Sankt-Pēterburga, 2009.
15. S.M.Šalmans. Hrestomātija I daļa, 1.- 2.klase. Komponists, Sankts-Pēterburga, 2013.
16. Ļ.Sigala. Vijoļspēles skola. Komponists, Sankts-Pēterburga, 2011.
17. E.Pudovočkins. Vijolnieka tehniskā audzināšana. Komponists, Sankts-Pēterburga, 2013.

2. Audzēknim ar iepriekšējo sagatavotību:

Uzdevumi

- Papildināt zināšanas par izvēlēto instrumentu;
- Attīstīt audzēkņa instrumentspēles prasmes un iemaņas;
- Papildināt zināšanas mūzikas teorijā un mūzikas literatūrā;
- Turpināt apgūt mūzikas valodas terminoloģiju.

Priekšmeta saturs:

1. Vingrinājumi stājas korekcijām un tās nostiprināšanai;
2. Vingrinājumi skaņas un tembrālās krāsas veidošanai
3. Vingrinājumi labās rokas un lociņa darbībai, štrihu apgūšana ;
4. Vingrinājumi pirkstu darbības un tehnikas attīstībai;

5. Gammu apguve (katru gadu vēlams apgūt vismaz 4 gammas -2 mažorus un 2 minorus)
6. 4 - 6 dažādu raksturu etīdes
7. 2 - 4 dažāda rakstura un stila skaņdarbi (vēlākajos gados – izvērsta rakstura skaņdarbi: sonātes, sonatīnes, variācijas, koncerti)

Mācību līdzekļi

Vijoles spēle

1. A.Rodionovs. Vijoles spēles skola iesācējiem. Muzika, Maskava.
2. A.Grigorjans. Vijoles spēles skola. Sovetskij kompozitor. M: 1991.
3. V.Students, A.Baumanis, I.Reizniece. Cigu, cagu vijolīte. Sprīdītis, Rīga.
4. V.Stūresteps, J.Targanskis. Vijoles spēles skola. Latvijas valsts izdevniecība, R:1960.
5. O.Grāvītis, P.Smilga. Latviešu tautas melodijas. Latvijas valsts izdevniecība.
6. K.Fortunatova red. Jaunais vijolnieks I daļa. Sovetskij kompozitor. M:1988.
7. K.Fortunatova red. Jaunais vijolnieks II daļa. Sovetskij kompozitor. M:1998.
8. K.Fortunatova red. Jaunais vijolnieks II daļa. Sovetskij kompozitor. M:1992.
9. Autoru kolektīvs. Pedagoģiska repertuāra hrestomātija. Muzika, M:1990.
10. S.Šalamana red. Hrestomātija 1.- 2.klasei. Kompozitor, Sankt-Pēterburga, 1997.
11. Etīžu izlase 1.- 3.klasei. Muzika, M:1990.
12. A.Grigorjans. Gammas un arpēdžijas. Muzika, M:1965.
13. I.Doriņš. Skaņdarbi jaunajiem vijolniekiem. Ulma, 1995.A.Rodionovs. Vijoles spēles skola iesācējiem. Muzika, Maskava.
14. Autoru kolektīvs. Pedagoģiskā repertuāra hrestomātija 2.- 3.klasei. Muzika, M:1990.
15. Autoru kolektīvs. Pedagoģiskā repertuāra hrestomātija 3.- 4.klasei. Muzika, M:1999.
16. H.Šradiks. Vingrinājumi. Muzika, Maskava.
17. Viegļu etīžu izlase. Muzika, M:1984.
18. K.Fortunatova red. Pedagoģiskā repertuāra hrestomātija 3.- 5.klasei. Muzika, M:1998.
19. Etīžu izlase 3.- 5.klasei. Muzika, M:1990.
20. J.Utkina. Pedagoģiskā repertuāra hrestomātija 4.- 5.klasei. Muzika, M:1990.
21. Viegļas etīdes vijolei solo. Muzika, Ļeņingrada, 1984.
22. V.Stūresteps, H.Brauns. Skaņdarbi vijolei un klavierēm. Liesma, Rīga, 1966.
23. Klasiski skaņdarbi vidējām un vecākajām klasēm. Muzika, M:1961.
24. Koncerti vidējām un vecākajām klasēm I daļa. Muzika, Maskava.
25. J.Ķoņuss. Vingrinājumi dubultnotīs. Muzika, Maskava.
26. S.Šalamana red. Hrestomātija 3. – 7.klasei I daļa. Kompozitor, Sankt-Pēterburga, 1997.
27. J.Švalkovska red. Latviešu komponistu skaņdarbi.
28. Etīžu izlase 5. – 7.klasei. Kitara, M:1990.
29. Š.Dankla. Variācijas. Muzika, Maskava.

30. F.Volfārta, H.Kaizera un N.Baklānova etīžu krājumi.
31. Ž.F.Mazass. Etīdes I un II daļa. Muzika, M:1990.
32. J.Donts. Etīdes un kaprīzes. Muzika, M:1998.
33. V.Šapiro red. Pirmie panākumi. Kompozitor, Sankt-Pēterburga, 1999.
34. F.Kreislers. Skaņdarbi vijolei un klavierēm. Kompozitor, Sankt-Pēterburga, 1998.
35. P.Čaikovskis. Skaņdarbu albūms bērniem. Muzika, Maskava.
36. J.Švalkovska red. Skaņdarbi vijolei. Liesma, Rīga, 1997.
37. R.Kreicers. Etīdes. Muzika, M:1965.
38. S.Šalmana red. Skaņdarbi vijolei vidējām un vecākajām klasēm. Muzika, Maskava.
39. G.F.Hendelis. Sonātes vijolei Nr.1 – 6. Muzika, Maskava.
40. Virtuozu skaņdarbi vecākajām klasēm. Muzika, M:1976.
41. F.Kreislers. Skaņdarbi vijolei un klavierēm I un II daļa. Muzika, M:1978.
42. Poļu komponistu skaņdarbi vijolei un klavierēm. Muzika, M:1976.
43. J.Vītols. Skaņdarbi vijolei un klavierēm. Latvijas valsts izdevniecība, R:1964.
44. Pedagogi-vijolnieki bērniem. Skaņdarbi. Muzika, Ļeningrada, 1978.
45. Vijolnieka albūms. Muzika, Maskava.
46. V.Jakubovska. Augšup pa pakāpieniem. Komponists, Sankt-Pēterburga, 2003.
47. J.Jordanova. Mazo vijolnieku ābece. Muzika, M:2003.
48. S.M.Šalmans. Es būšu vijolnieks 1.grāmata A daļa. Komponists, Sankt-Pēterburga, 2009.
49. S.M.Šalmans. Hrestomātija I daļa, 1.- 2.klase. Komponists, Sankts-Pēterburga, 2013.
50. Ļ.Sigala. Vijoļspēles skola. Komponists, Sankts-Pēterburga, 2011.
51. E.Pudovočkins. Vijolnieka tehniskā audzināšana. Komponists, Sankts-Pēterburga, 2013.